

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 32

DOM
2015-10-15
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
14583-15
14628-15
14765-15
14767-15

SÖKANDE

1. European Minds Sweden AB, 916941-2740

Ombud:

Advokat Andreas Lindström och jur. kand. Daniel Sjöholm
Foyen Advokatfirma KB
Södergatan 28
211 34 Malmö

2. VOK AB, 556616-9776
Garvaregränden 2-4
523 30 Ulricehamn

3. Swedegroup International Consultants AB, 556489-2064
Stigbergsliden 5b
414 63 Göteborg

4. Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, 556029-6740
113 97 Stockholm

Företrädare:

Bolagsjuristen Jennie Ekenger
Adress som ovan

Ombud:

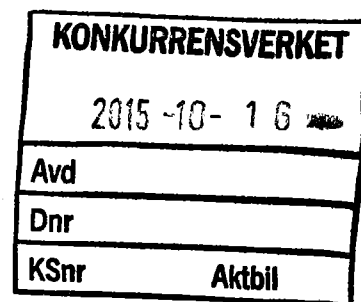
Advokaterna Niklas Sjöblom och Johanna Jonsson
Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
Box 2235
403 14 Göteborg

MOTPART

Svenska ESF-rådet
Huvudkontoret
Box 47141
100 74 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

Dok.Id 655299

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegehuddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag
08:00-16:30

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar VOK AB:s yrkande om skadestånd.

Förvaltningsrätten bifaller European Minds Sweden AB:s, VOK AB:s, Swedegroup International Consultants AB:s och Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB:s ansökningar om överprövning och förordnar att Svenska ESF-rådets upphandling Projektutvärdering/klusterutvärdering, dnr 2015/00059, ska göras om.

YRKANDEN M.M.

Svenska ESF-rådet (ESF) genomför en ramavtalsupphandling av projektutvärdering/klusterutvärdering, dnr 2015/00059, genom öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). Upphandlingen är indelad i område 1: Projektutvärdering och område 2: Klusterutvärdering och båda områdena omfattar nio regioner. När det gäller projektutvärdering ska minst tio leverantörer antas och motsvarande siffra för klusterutvärdering är fyra. Varje anbudsområde utvärderas separat. Utvärderingsgrund är ekonomiskt mest fördelaktiga och utvärderingskriterier är anbudssumma och case. Förnyad konkurrensutsättning ska tillämpas vid avrop.

I tilldelningsbeslut den 24 juni 2015 avseende klusterutvärdering och i rättat tilldelningsbeslut den 26 juni 2015 gällande projektutvärdering har Svenska ESF-rådet beslutat tilldela ramavtal till fem respektive femton anbudsgivare. Ingen av sökandena har tilldelats ramavtal.

European Minds Sweden AB, VOK AB, Swedegroup International Consultants AB och Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB begär överprövning av upphandlingen. Samtliga yrkar att upphandlingen ska göras om och anför omständigheter till stöd för att utvärderingsmodellen och poängsättningen, 0-7 poäng, är godtycklig i en omfattning som i princip innebär att ESF, i strid med transparens- och likabehandlingsprinciperna, givit sig själv fri prövningsrätt vid bedömningen av anbudet.

Swedegroup International Consultants AB (Swedegroup), VOK AB (VOK) och Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (Öhrlings) påtalar också som skäl för rättelse, att anbud som inte uppfyllt ska-kravet vad gäller maximalt antal tecken inte ska utvärderas, vilket har skett i strid med likabehandlingsprincipen. VOK yrkar skadestånd och/eller att anbudsförfarandet görs om.

ESF vitsordar rättelse av utvärderingen så att de anbudsgivare som inte efterlevt teckentalsbegränsningen tilldelas noll (0) poäng avseende beskrivning av ett fiktivt fall (case) och yrkar att förvaltningsrätten avslår ansökningarna i övrigt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Yrkande om skadestånd

Utgångspunkten för förvaltningsrättens prövning är att rätten kan besluta att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Detta under förutsättning att det vid prövningen av ansökan kan bedömas att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Förvaltningsrätten kan inte inom ramen för en överprövning av en offentlig upphandling pröva ett yrkande om skadestånd. VOK:s yrkande om skadestånd ska därför avvisas.

Sakprövningen

European Minds Sweden AB (EMS) och Öhrlings, har lämnat anbud på båda områdena och har utvärderats men inte tilldelats ramavtal. Förutom att utvärderingen varit godtycklig, gör EMS också gällande ESF agerat i strid med LOU och de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna genom användandet av kvalificeringskriterier vid den förnyade konkurrensutsättningen och de otydliga villkoren för denna och genom att inte ha följt LOU:s bestämmelser avseende tidsfrister att inkomma med anbud. Sammanfattningsvis har EMS inte kunnat lämna sitt bästa anbud mot bakgrund

av otydligheter i förfrågningsunderlagets utformning. Öhrlings gör sammanfattningsvis gällande att bolaget har förtagits möjligheten att lämna sitt i upphandlingen totalt sett mest konkurrenskraftiga anbud på grund av att det inte har varit klart på vilket sätt ingivna anbud skulle komma att bedömas. Båda bolagen gör gällande att de lidit, eller kan komma att lida skada eftersom de fråntagits möjligheten att utforma ett så konkurrenskraftigt anbud som möjligt.

Swedegroup och VOK har lämnat anbud endast på område projektutvärdering. Bolagens anbud har förkastats på grund av för lågt antal poäng vid bedömningen av lämnat svar på ett fiktivt fall.

Förvaltningsrätten prövar inledningsvis om de omständigheter som sökandena fört fram innebär att ESF har åsidosatt någon grundläggande upphandlingsrättslig princip eller bestämmelse i LOU som medför att det finns skäl att förordna om den mest ingripande åtgärden; att upphandlingen ska göras om.

ESF bemöter leverantörernas ansökningar med i huvudsak följande argumentation när det gäller förfrågningsunderlagets utformning och poängsättningen. ESF har vid utvärderingen inte frångått de kriterier som anges i förfrågningsunderlaget eller gått utanför ramen för förfrågningsunderlaget. Någon fri prövningsrätt eller godtycklighet har inte förelegat. Att ESF inte har redovisat detaljerade motiveringar av sin bedömning av samtliga anbudsgivares beskrivningar saknar helt betydelse för bedömningen av förfrågningsunderlagets transparens. Anbudena har dessutom bedömts av en grupp vilket ytterligare stärkt objektiviteten i betygsättningen.

I avsnitt 4.1 i förfrågningsunderlaget finns utförlig information om utvärderingsinsatserna som kommer att genomföras under kontraktstiden samt information om att utgångspunkten med utvärderingsinsatserna är att skapa

största möjliga nytta. I avsnitt 4.2 redogörs utförligt för hur man designar utvärderingar för att skapa största möjliga nytta och tar utgångspunkt i de kunskapsbehov som finns. Det ges också en utförlig beskrivning på vilka frågor som kan vara relevanta i de olika utvärderingar som kommer att göras i Socialfonden framöver. I avsnitt 4.3 tydliggörs kraven på användbarhet, förankring och återföring. Kapitel 4 är därmed en central del av förfrågningsunderlaget och ESF förutsätter att anbudsgivare har tagit del av hela förfrågningsunderlaget. Kopplingen mellan upphandlingsföremålet och anbudsutvärderingen måste anses tydlig. Upphandlingen riktar sig mot aktörer som är verksamma inom utvärderingsbranschen. Den kravspecifikation som finns i förfrågningsunderlaget borde därför inte vara helt okänd för dessa aktörer. Syftet med förfrågningsunderlaget och utvärderingsmodellen har varit att låta anbudsgivarna presentera metoder och lösningar som de anser är bäst lämpade för att uppnå syftena med projekt- respektive klusterutvärdering. Det ligger i den upphandlade tjänstens natur att anbudsgivarna måste ges viss frihet att utforma sina anbud. Däremot har det varit klart och tydligt vad ESF fäster vikt vid i anbudsutvärderingen. Det har därmed funnits tillräcklig vägledning i förfrågningsunderlaget för att anbudsgivare ska förstå hur denne ska utforma sitt anbud på bästa sätt. ESF har gjort bedömningen att de anbud som har tilldelats höga poäng har uppfyllt bedömningsgrunderna/delfrågorna i den utsträckning som krävs för den poäng som tilldelats anbudena. Anbudsgivare vars beskrivningar har erhållit låga poäng har brutit i beskrivningen av någon eller några bedömningsgrunder/delfrågor. Det finns ingen anbudsgivare som har erhållit högre poäng på sitt Case än Öhrlings så i det avseendet måste bolagets anbud betraktas som konkurrenskraftigt men däremot ligger deras prisbild i det högre segmentet. Sammantaget har förfrågningsunderlaget i upphandlingen varit tillräckligt tydligt för att anbudsgivare ska förstå vad som kommer att tillmätas betydelse i utvärderingen av anbudena.

I 1 kap. 9 § LOU anges bl.a. att upphandlande myndigheter ska behandla

leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Kravet på att upphandlingar ska genomföras på ett öppet sätt ger uttryck för principen om transparens och öppenhet, som bl.a. innebär att upphandlingsprocessen ska kännetecknas av förutsebarhet.

En upphandlande myndighet måste lämna så mycket information om hur utvärderingen ska gå till att anbudsgivare kan förutse vad som kommer att tillmätas betydelse vid prövningen av anbudet. En utvärderingsmodell ska vara utformad så att den leder till ett rättvisande resultat genom att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas. Detta för att följa unionsrättens krav på likabehandling och transparens.

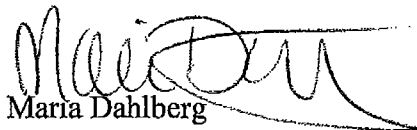
Föremålet för upphandlingen är konsulttjänster och ESF har valt att låta anbudsgivarna dels i kryssruta besvara om ställda krav accepteras/uppfylls, dels fritt beskriva på vilket sätt de kommer att uppfylla kraven. Förvaltningsrätten finner att kravspecifikationen ger tillräcklig ledning för att en branschvan leverantör ska kunna avgöra hur ett anbud kan utformas. Den beskrivna utvärderingsmodellen i sig med valfria fiktiva fall att beskriva och resonera kring kan inte anses otydlig i LOU:s mening. Ett exempel visar hur utvärderingen ska gå till. Däremot ges inte någon ledning för vad anbudsgivaren har att uppfylla för att få en viss poäng vid bedömningen av beskrivningen av ett fiktivt fall, utvärderingskriterie 2. Bedömningsgrunderna 1. förståelse och användbarhet, avgränsning och 2. operationalisering och design ska bedömas utifrån effektivitet/trovärdighet/relevans på en skala 0-7 poäng. Det anges att 0 poäng motsvarar "Beskrivning saknas/ger inte möjlighet till fullständig bedömning", 1 poäng "Mindre bra", 3 poäng "Godkänt", 5 poäng "Bra" och 7 poäng "Mycket bra". Det anges också att anbudsgivaren ska erhålla totalt minst 6 poäng, och minst 3 poäng per bedömningsgrund, för att inte förkastas. Principerna för poängsättning ger därmed stort utrymme för godtycke och får anses medföra en i princip fri prövningsrätt.

för ESF. Anbudsgivarna har inte kunnat förutse vad ESF skulle komma att tillmäta avgörande betydelse vid poängsättningen och prövningen av anbudena. Utformningen av poängsskalan och konsekvenserna av tillämpningen av den strider mot kraven på transparens och likabehandling, vilket innebär att EMS, Swedegroup, VOK, Öhrlings har lidit, eller kan komma att lida skada. Det finns därför skäl för ingripande enligt 16 kap. 6 § LOU. Eftersom bristerna är hänförliga till det konkurrensuppsökande skedet ska upphandlingen göras om.

Vid denna bedömning saknar förvaltningsrätten anledning att pröva om det finns skäl för ingripande enligt LOU även på annan grund.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Maria Dahlberg

Rådman

Kerstin Sandin har handlagt målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.